

OCHRANA A MANAGEMENT POHORNICKÉ KRAJINY S VYUŽITÍM ZÁSTUPNÝCH DRUHŮ ROSTLIN

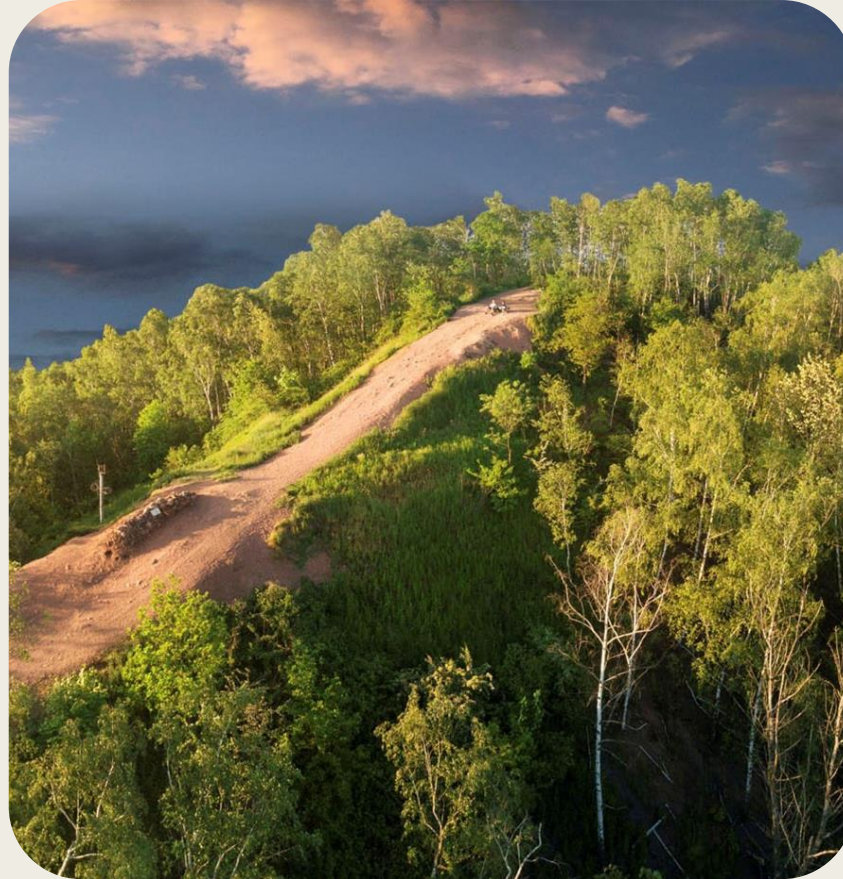
Červenková, K., Cimalová, Š.

*Katedra biologie a ekologie, Průř OSU,
Chittussiho 10, Slezská Ostrava, 710 00*

Hlavní body

1. Sekundární pohornické útvary poskytují **cenná refugia** rostlinným taxonům
2. Ochrana a management pohornické krajiny celosvětově i v ČR - rekultivace vs. **ekologická obnova** (*restoration ecology*)
3. **Potenciál ostravsko-karvinské pohornické oblasti v ochraně biodiverzity**
4. **Zástupné druhy** jako nástroj **ochrany** - koncept v drtivé většině aplikován **pouze na živočichy**
5. Vytipování **rostlinných zástupných** druhů

ODVALY, ODKALIŠTĚ, POKLESOVÁ ÚZEMÍ

Obnova a management pohornické krajiny

- Technická rekultivace
- Využití pro rekreaci, turismus či sport (Lužická jezera, Landek park)
- Ekologická obnova (*restoration ecology*) s využitím sukcese – podpoření přirozených procesů

Biologická hodnota ostravsko-karvinské posthornické krajiny

■ Odvaly

C2 - *Centaurea phrygia*, *Pyrola rotundifolia*

C3 - *Cephalanthera longifolia*, *Epipactis atrorubens*, *Melampyrum arvense*, *Medicago minima*, *Filago arvensis*,

C4 - *Atriplex prostrata*, *Centaureum erythraea*, *Dianthus armeria*

■ Poklesová území a odkaliště

C1 - *Myricaria germanica*, *Najas minor*

C2 - *Epipactis palustris*

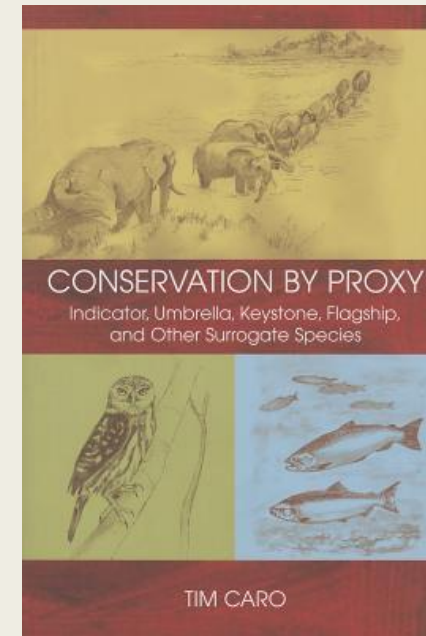
C3 - *Ceratophyllum submersum*, *Lemna trisulca*, *Najas marina*

C4 - *Butomus umbellatus*, *Utricularia australis*

Zástupné druhové koncepty

- Deštníkové druhy
- Vlajkové druhy
- Klíčové druhy
- Ohniskové druhy
- Indikační druhy

Biological Conservation

Volume 288, December 2023, 110384

Review

The usefulness of surrogates in biodiversity conservation: A synthesis

Malin Tälle , Thomas Ranius, Erik Öckinger

Flagship Species

by Saptarni De, M. Sc. Zoology, pur

© Aleš Moravec
162 1019160

Vlajkové a
deštníkové druhy

Limity konceptů zástupných druhů

1. Předpovědět, kdy a zda bude tento přístup užitečný, je obtížné (Favreau et al., 2006; Lindenmayer a Westgate, 2020; Sætersdal a Gjerde, 2011).
2. Zástupné druhy mají obecně omezenou použitelnost jako nástroj ochrany
3. Soubory více druhů jsou užitečnější než jednotlivci
4. Přístup vyšších taxonomických jednotek je užitečnějším nástrojem ochrany než druhová úroveň

Deštníkové druhy

Cephalathera longifolia

Najas minor

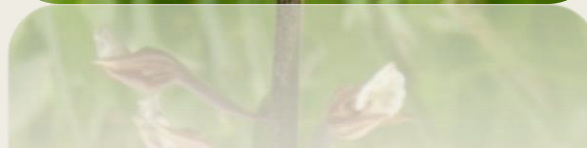

Vlajkové druhy

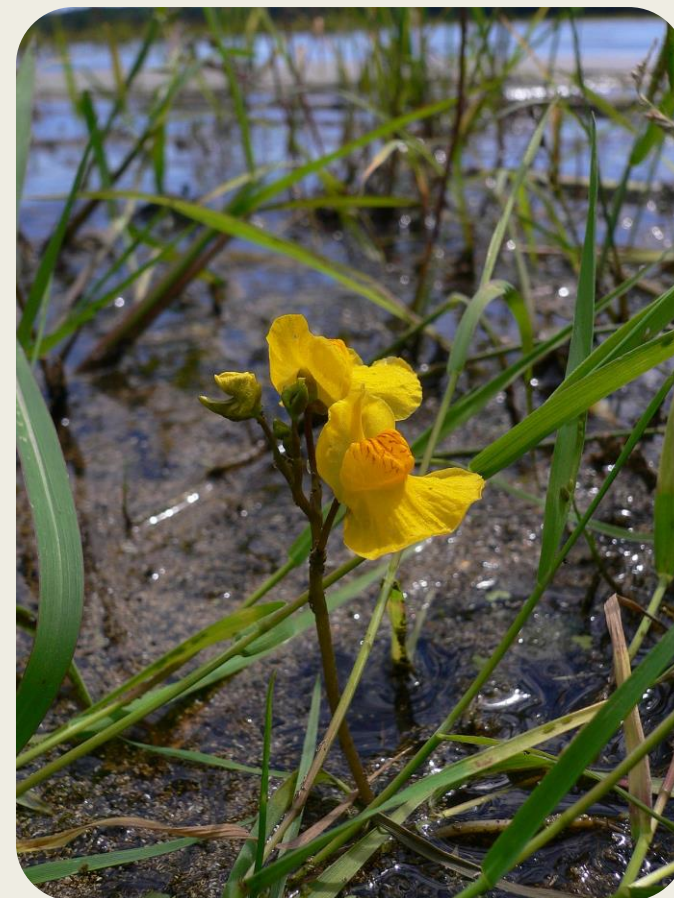
Epipactis atrorubens

Epipactis palustris

Utricularia australis

Take home message

1. I přes negativní důsledky těžby vznikají v pohornické krajině nová, biologicky hodnotná území, o která je třeba následně pečovat
2. Krajina plní své ekosystémové funkce i po těžbě (rekreace, příroda)
3. S využitím konceptů zástupných druhů lze ochranu biodiverzity podpořit i prostřednictvím rostlin

DĚKUJI ZA POZORNOST.